

تأثیر نوع مالکیت بر رابطه میان رتبه‌بندی موسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی

دکتر فرزین خوشکار

مدرس گروه حسابداری و مدیریت، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

F.Khoshkar@hnhk.ac.ir

سما اوجاچی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران (نویسنده مسئول).

Sama.oj66@gmail.com

ناهید حسین زاده مقدم

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی ناصر خسرو، ساوه، ایران.

Nahid_hosseinzadeh98@yahoo.com

چشم انداز حسابداری و مدیریت (دوره سوم)
شماره ۳۴ / زمستان ۱۳۹۹ (جلد دوم) / صص ۷۴-۸۸

چکیده

کیفیت حسابرسی به‌عنوان یک سیستم کنترل، توانایی حسابرسی برای شناسایی و گزارش تحریف‌های بااهمیت در صورت‌های مالی و کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیریت و سهامداران، توصیف می‌شود. هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر نوع مالکیت بر رابطه میان رتبه‌بندی موسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. پژوهش انجام‌شده از نظر نوع هدف، جزء پژوهش‌های کاربردی است و روش پژوهش از نظر ماهیت و محتوایی همبستگی می‌باشد. انجام پژوهش در چارچوب استدالات قیاسی - استقرایی صورت گرفته و برای تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها از تحلیل پانلی کمک گرفته شده است. برای جمع‌آوری اطلاعات، از داده‌های ۱۲۰ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰-۱۳۹۷ استفاده شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد میان رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی و اندازه موسسه حسابرسی (تعداد شرکای موسسه حسابرسی) و حق‌الزحمه حسابرسی رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که مالکیت دولتی بر رابطه میان رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی و اندازه حسابرسی تأثیرگذار نیست؛ اما بر رابطه میان رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی و حق‌الزحمه حسابرسی تأثیر معنی‌دار و معکوسی دارد.

کلید واژگان: انطباق مالیاتی، هموارسازی سود، استقلال کمیته حسابرسی، تخصص مالی، اندازه کمیته حسابرسی.

مقدمه

جامعه در معنای عام آن همواره خواستار دریافت خدمات با کیفیت حسابرسی بوده است (شمس زاده و همکاران، ۱۳۹۵). در هر جامعه، جلب و حفظ اعتماد عمومی به حرفه حسابرسی، مستلزم آن است که اطلاعات فراهم شده حسابداران و به تأیید رسیده حسابرسان، معتبر بوده و از بالاترین کیفیت ممکن برخوردار باشد (نیکبخت و محمودی، ۱۳۹۶). یکی از اهداف اصلی تهیه صورت‌های مالی، ارائه اطلاعات مفید و سودمند برای طیفی گسترده از استفاده‌کنندگان درون و برون‌سازمانی، جهت اخذ تصمیمات عاقلانه اقتصادی است. از دیدگاه سرمایه‌گذاران، اطلاعاتی قابل‌اتکا تلقی می‌شود که یک سازمان مستقل بر فرآیند